ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 29

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Εὔγλωττοι ἐνδείξεις — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Περὶ τῆς ἀρχαίας Βυζαντινῆς μουσικῆς σημειογραφίας — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἐξακολουθεῖ ἀνενδότως ἐπιδιωκομένη ὑπὸ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ παντελὴς ἐξόντωσις τῶν αὐτόθι ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων διὰ τῆς ἀπογυμνώσεως αὐτῶν ἀπὸ πάσης κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας. Ὡσεὶ μὴ ἤρκουν δὲ αἱ βίαιαι ἁρπαγαὶ καὶ δηώσεις αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου διαδραματιζόμεναι, ἐπέρχονται νῦν καὶ αἱ ἔμμεσοι τοιαῦται, αἱ ὑπὸ τὸ πρόσχημα δικαστικῶν ἀποφάσεων ἢ κυβερνητικῶν ἐπιτροπῶν διενεργούμεναι.

Ἐν Βάρνῃ, ἔνθα τὸ πρῶτον κατήρξαντο τῶν κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὀργίων οἱ Βούλγαροι, ἡ ἑλληνικὴ Κοινότης ἐκέκτητο ἀνέκαθεν τὴν Μονὴν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, εἰς ἀπόστασιν μιᾶς καὶ ἡμισείας περίπου ὥρας ἀπὸ τῆς πόλεως κειμένην, τῆς ὁποίας τὰ ἐν τῇ πόλει κείμενα προσοδοφόρα κτήματα ἀποτελοῦσι πόρον χρησιμεύοντα πρὸς συντήρησιν τῶν σχολῶν καὶ τῶν λοιπῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων. Πρὸ τετραετίας ὅμως, Βούλγαροι τινές, τῇ συμπράξει τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν, ἐπεχείρισαν νὰ σφετερισθῶσι τὴν Μονήν. ἀποτυχόντες δὲ ἤγειραν δικαστικὴν ἀγωγήν, διεκδικοῦντες τὴν κυριότητα αὐτῆς. Ἡ δίκη διήρκεσεν ἐπὶ τετραετίαν, πρὸ μικροῦ δὲ ἐξεδόθη ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, τοιαύτη, ὁποίαν ἦτο ἐπόμενον νὰ προσδοκᾶ τις παρὰ βουλγαρικῶν δικαστηρίων ἀπέναντι Ἑλλήνων. Οὐ μόνον ἡ Μονὴ ἐπιδικάζεται τοῖς Βουλγάροις, ἀπογυμνουμένης οὕτω τῆς Κοινότητος ἰδιοκτησίας ἣν κατεῖχεν ἀπὸ ἑκατονταετηρίδων, ἀλλὰ καταδικάζεται αὕτη καὶ εἰς ἀπότισιν τῶν ἀπὸ τετραετίας προσόδων, συμποσουμένων εἰς τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας φράγκων· εἰδοποιήθη δὲ ἡ Κοινότης ὅτι ἂν μέχρι τῆς (ληξάσης ἤδη) 13 Ἰουλίου δὲν ἀποτίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, θὰ δημευθῶσι καὶ θὰ ἐκποιηθῶσι, διὰ πλειστηριασμοῦ, τὰ προσοδοφόρα

κτήματά της. Καὶ οὕτω συμπληροῦται ἡ ἐξόντωσις τῆς Ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Κοινότητος Βάρνης.

Καθ' ὃν χρόνον τὰ βουλγαρικὰ δικαστήρια συντελοῦσιν εἰς τὸ πατριωτικὸν ἔργον τοῦ νοσφισμοῦ πάσης κοινοτικῆς ἑλληνικῆς ἐν Βουλγαρίᾳ ἰδιοκτησίας, τὰ ὄργανα τῶν Κομιτάτων δὲν μένουσι μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσιν ἐργαζόμενα. Οὕτως, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Βάρνης, περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου, ὁμὰς ταραξιῶν ἐπιτεθεῖσα, νύκτωρ, κατὰ τοῦ παρθεναγωγείου τοῦ ἀνεγερθέντος, **πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος**, ἐκ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Β. Σουλίνη, ὑπηκόου Ἕλληνος ἐκ Βόλου, ἔθραυσε τὰς θύρας καὶ κατέλαβε τὴν σχολήν, ἔνθα παραμένει ἀνενόχλητος ἄχρι τῆς ὥρας, τῶν βουλγαρικῶν διοικητικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ἀρχῶν θεωμένων, μακρόθεν, ἀπαθῶς τὰ γενόμενα.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης εἰκόνος, ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπή, ἡ συσταθεῖσα ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόδοσιν τῶν ἁρπαγέντων ἑλληνικῶν ναῶν, σχολῶν καὶ λοιπῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων, ἀπεφήνατο, κατὰ τὰς ἐκ Βάρνης πληροφορίας, ὅτι τὸ ἁρπαγὲν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον τοῦ Παρασκευᾶ Νικολάου, ἱδρυθὲν δυνάμει κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου ἕλληνος φιλανθρώπου, ἀνήκει, συνῳδὰ τῇ διαθήκῃ ! ! ! ! τοῖς Βουλγάροις.

Καθὰ βλέπουσι λοιπὸν οἱ ἀναγνῶσται, βουλγαρικὰ δικαστήρια, βουλγαρικαὶ κυβερνητικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ Βούλγαροι πατριῶται, τῇ συμπράξει καὶ αὐτῶν τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν (καθὰ μαρτυρεῖ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐπιστολὴ τοῦ μητροπολίτου Μεσημβρίας ἡ ἐξαγγέλλουσα τὸν σφετερισμὸν τῶν βιβλίων τῆς μητροπόλεώς του) συναγωνίζονται ἐν τῇ πονηρᾷ ἀμίλλῃ τοῦ νοσφισμοῦ πάσης ἑλληνικῆς κοινοτικῆς περιουσίας.

Καὶ κατόπιν πάντων τούτων, οἱ Βούλγαροι προσποιοῦνται ὅτι ἐπαποροῦσι διατί οἱ Ἕλληνες, καταλιμπάνοντες τὰ πάντα, φεύγουσι προτροπάδην ἐκ τῆς πεπολιτισμένης βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Στρωμνίτσης

Παναγιώτατε,

Καὶ αὖθις φόνους καὶ αἵματα κατὰ τῶν φιλησύχων ὀρθοδόξων τέκνων τῆς ταπεινῆς μου παροικίας, ὀφειλόμενα εἰς τοὺς χαρακτηριζομένους διὰ τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα ἁπληστίας καὶ ἐπιτηδειότητος γνησίους ἀπογόνους τοῦ Κρούμου, ἀνήγγειλέ μοι δυστυχῶς ἡ τελευταία ἐκ Στρωμνίτζης ἐπιστολὴ τοῦ ἀρχιερατικοῦ μου ἐπιτρόπου. Ταύτην συνημμένως ὑποβάλλων τῇ Ὑ. Θ. Π. δ'ατελῶ κτλ.

Ἐν Φαναρίῳ. τῇ 10 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Στρωμνίτζης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Σεβασμιώτατε,

Ἐκ καθήκοντος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τῇ Ὑμ. Σεβ. ὅτι, μεθ' ὅλα τὰ λαμβανόμενα σύντονα μέτρα ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν κατὰ τῶν ἐσχάτως ἀναφανεισῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Στρωμνίτσης βουλγαρικῶν λῃσταντartικῶν συμμοριῶν, λυμαινομένων ἀπὸ ἡμερῶν τὴν χώραν, τὰ κακοποιὰ ταῦτα στοιχεῖα ἐξακολουθοῦσιν ἀνενοχλήτως ταράσσοντα τὴν εἰρήνην διὰ στυγερῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐξαναγκάζοντα τοὺς ἡμετέρους ὀρθοδόξους ἐν τοῖς περιχώροις, διὰ δολοφονιῶν καὶ ἀπαγωγῶν, νὰ γίνωσι σχισματικοί.—

Ἐν τῷ χωρίῳ Ἐλεούσης, 1 1)2 ὥραν ἀπέχοντι τῆς Στρωμνίτσης, τῇ νυκτὶ τῆς 16 Ἰουνίου, βουλγαρικὴ συμμορία, συλλαβοῦσα ἀπήγαγεν εἰς ἄγνωστον κρησφύγετον τοὺς δύο ἀδελφοὺς Γεώργιον καὶ Χαραλάμπη (ἐτῶν 25 καὶ 20) Ἀθανασίου καὶ τὸν Ἰωάννην Εὐθυμίου (ἐτῶν 16) διακρινομένους ἐπὶ σταθερότητι χαρακτῆρος καὶ φιλογενείᾳ, ἡ τύχη τῶν ὁποίων εἶναι ἄγνωστος μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.—

Ἐν τῷ χωρίῳ Γαβρόβῳ, 2 1)2 ὥρας ἀπέχοντι τῆς Στρωμνίτσης, τῇ 23 Ἰουνίου, ἡμέρᾳ σαββάτῳ, ὥρᾳ 12 1)2 τουρκιστί, βουλγαρικὴ συμμορία, ἐκ 40 ἀνδρῶν ἀποτελουμένη, ἐφόνευσε διὰ μαχαιρῶν πρὸ τῆς οἰκίας του τὸν Μιχτάρην τοῦ χωρίου, ὀνόματι Ἴτσον, ἄνδρα σεβάσμιον, πατριώτην ἔνθερμον καὶ ἀτρόμητον τοῦ τόπου παράγοντα, καὶ τὸν μεγάλον αὐτοῦ υἱὸν Ἀντώνιον ἐτῶν 25, ἔγγαμον, νέον ἐνθουσιώδη καὶ διὰ πολλῶν προτερημάτων κεκοσμημένον. Τὸν μικρότερον δὲ υἱὸν τοῦ φονευθέντος Ἴτσου ὀνόματι Μποζῖνον, ἐτῶν 15 καὶ ἕτερον νέον Νικόλαον Μυλωνᾶ, δέσαντες ἀπήγαγον εἰς τὰ ὄρη καὶ τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἀγνοεῖται.

НБ ОГУ имени

Εἰς τὰς φωνὰς τῶν ἄνω θυμάτων καὶ ἐθνομαρτύρων, ἔσπευσαν οἱ πρὸ ἡμισείας ὥρας ἀφικόμενοι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁμογενοῦς Τάσου καθήμενοι ἡμέτεροι ἐν Στρωμνίτσῃ διδάσκαλοι Ὑφ. Μούλκας, Χαρ. Καραμανώλης, Ἰω. Τουρτούρης, καὶ ὁ τοῦ χωρίου τοιοῦτος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τὴν ἐπιοῦσαν Κυριακὴν νὰ τελέσωσι τὰς ἐξετάσεις τοῦ σχολείου Γαβρόβου· ἀλλ' εὑρέθησαν πρὸ σπαραξικαρδίου θεάματος καὶ ἀντιμέτωποι τῶν κακούργων, τῶν πλείστων μεθημφιεσμένων, οἵτινες ἐπυροβόλησαν κατὰ τῶν διδασκάλων ἀνεπιτυχῶς, εὐτυχῶς.

Οἱ ἀνταλαγέντες πυροβολισμοὶ ἠνάγκασαν τοὺς ἐν Κολεσίνῃ ὀλίγους στρατιώτας νὰ σπεύσωσιν ἐπὶ τόπου καὶ οὕτως ἐματαιώθη ὁ καταχθόνιος σκοπὸς τῶν κακούργων, ὅστις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δολοφονίαν καὶ πολλῶν ἄλλων κατοίκων ὀρθοδόξων καὶ εἰς τὴν πυρπόλησιν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἐμπρηστικῶν ὑλῶν τὰς ὁποίας κατέλιπον οἱ κακοῦργοι φεύγοντες. Ἐνῶ γράφω, ἦλθεν ἐκ Γαβρόβου ὁ Ἠλίας Ἀναστάση καὶ μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐπὶ τοῦ βουνοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας ἐκ Γαβρόβου εὑρέθησαν φονευμένοι οἱ ἀπαχθέντες καὶ ἄνω μνημονευόμενοι Μποζῖνος, Ἴτσος, καὶ Νικόλαος Μυλωνᾶς διὰ μαχαίρας, ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι θὰ ἐπιχειρίσωσι νέας ἐφόδους πρὸς κακοποίησιν τῶν ἡμετέρων, καὶ ἐν Γαβρόβῳ αὖθις, Κολεσίνῳ, Μοκρίνῳ, Μακρυόβῳ, Ζιμπόβῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει. Ὁ ὑπάρχων στρατὸς εἶναι ἀνεπαρκὴς πρὸς προφύλαξιν τοῦ τόπου καὶ ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην ἀποστολῆς μεγαλειτέρας στρατιωτικῆς δυνάμεως ἀνέφερεν ὁ Καϊμακάμης εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχὰς ἐπανειλημμένως.

Ἐξακολουθῶ ἐνθαρρύνων τοὺς χωρικοὺς καὶ συνιστῶν αὐτοῖς νὰ μένωσι πιστοὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ πίστει.

Διατελῶ κτλ.

Ἐν Στρωμνίτσῃ, τῇ 26 Ἰουνίου 1907.

Ἀρχιμ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΚΟΤΡΟΖΟΣ

Ἔκθεσις Ἐπιτρόπου Μητροπολίτου Σερρῶν

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Γνωστὸν τυγχάνει τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐξ ὧν ἄλλοτε ἐπανειλημμένως ὑπέβαλεν ὁ σεβαστός μοι μητροπολίτης, ὅτι, κατόπιν πολλῶν ἐνεργειῶν παρὰ ταῖς ἐνταῦθα Σεβ. Αὐτοκρατορικαῖς Ἀρχαῖς, κατωρθώθη, πρὸ πενταετίας, νὰ ἐπανακτήσωμεν τὸ παρὰ τὰς Σέρρας Μονύδριον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τὸ ἐπικαλούμενον «Κούλα», ὅπερ ἀπὸ δεκαετίας, βίᾳ, εἶχον ἁρπάσει οἱ παρὰ τὸ Μονύδριον κάτοικοι τοῦ χωρίου Κούλας Βούλγαροι σχισματικοί.

Τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Τετάρτης, ἀπουσιάζοντος τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Μονυδρίου, ἄγνωστοι, ἀλλὰ πάντως Βούλγαροι σχισματικοί, διὰ πετρελαίου κατέκαυσαν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ Μονυδρίου, περισωθείσης μόνον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Διοίκησις, πρὸς ἣν, ἅμα γνωσθέντος τοῦ κακουργήματος, ἀνηνέχθην, ἐνήργησε μετὰ δραστηριότητος τὰ δέοντα, ἀλλ' εἰσέτι δὲν κατωρθώθη νὰ ἀποδειχθῇ τίνες οἱ πυρπολήσαντες τὸ Μονύδριον.

Πρὸς τούτοις τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν, περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῆς ἑσπέρας τουρκιστί, ἐγένετο ἀπόπειρα δολοφονίας κατὰ τοῦ ἐν Ράβνῃ ἡμετέρου ἱερέως Δημητρίου, ὑπὸ τοῦ ἐκ Λυκοβανίου Βουλγάρου Κομήτου Ζάπρου Καραμήτρου, ὅστις, πυροβολήσας τρὶς κατὰ τοῦ ἱερέως, δι' ὅπλου Μάνλιχερ, ἀνεπιτυχῶς, καὶ ἐπιτεθεὶς εἶτα κατ' αὐτοῦ διὰ γιαταγανίου, ἐτραυμάτισεν αὐτὸν σοβαρῶς εἰς τὴν κεφαλήν.

Τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως μετά τινος ἄλλου προσδραμόντων εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, ὁ κακοῦργος ἐτράπη εἰς φυγήν.

Ὁ ἱερεὺς μετεφέρθη χθὲς εἰς τὸ ἡμέτερον ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον· ἡ κατάστασις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἐμπνέει ἀνησυχίας.

Ὁ κακοῦργος διαφεύγει τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας.

Ταῦτα ἀπουσιάζοντος τοῦ σεβαστοῦ μοι Μητροπολίτου εἰς τὴν περιοδείαν τῆς ἐπαρχίας εὐσεβάστως ὑποβάλλων, ἀπεκδέχομαι τὰς Θεοσδέκτους εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Πανσεβάστου καὶ Προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος κατασπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν Παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν καὶ διατελῶ μετ' ἄκρου σεβασμοῦ.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ,

Ἐν Σέρραις, τῇ 9 Ἰουλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Σερρῶν ἐπίτροπος
Πρωτοσύγκελλος ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μεσημβρίας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ λύπης φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑ. Θ. Π., καθ' ἃς ἔσχον πληροφορίας, ὅτι τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης Μεσημβρίας κατ' αὐτὰς, τεθέντα εἰς δέκα τέσσαρας μεγάλους σάκκους, μετηνέχθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς Πύργον, προορισθέντα ν' ἀποσταλῶσιν ἐκεῖθεν εἰς Σόφιαν, οὕτω δὲ ἡ ἐθνικὴ αὕτη περιουσία περιῆλθεν

εἰς χεῖρας τῶν ἀνερυθριάστως ἐνεργούντων Βουλγάρων, ἵνα οὕτω δυνηθῶσιν εὐχερέστερον καὶ καταπνίξωσι πᾶν αἴσθημα ἐθνισμοῦ καὶ τέλεα ἀφομοιώσωσιν ἐκείνους ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὅσοι, ὑπὸ ἀνεχείας μὴ δυνάμενοι νὰ ἐκπατρισθῶσι, θὰ παραμείνωσιν ἐκεῖ.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 10 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Μεσημβρίας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

ΕΥΓΛΩΤΤΟΙ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Τὸ κατωτέρω καταχωριζόμενον ἄρθρον τῆς «Βετσέρνα Πόστα» ἡμιεπισήμου ὀργάνου τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ἐνῶ ἀφ' ἑνὸς ἀποκαλύπτει ἡμῖν τὸ μέγεθος τῆς βουλγαρικῆς βουλιμίας, τολμώσης νὰ ἐποφθαλμιᾷ θρακικὰς χώρας, ἐν αἷς ἀπαρτίζει ὅλως ἀσήμαντον μειοψηφίαν, ἀποτελεῖ ἀφ' ἑτέρου πολύτιμον ἔνδειξιν περὶ τῶν μελλοντικῶν σχεδίων τῶν τεκταινομένων εἰς βάρος τῶν ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων πληθυσμῶν τῆς Θράκης. Ἡ μέθοδος ἣν τιθεμένη εἰς ἐνέργειαν εἶναι ἡ συνήθης ἐκείνη ἡ παρὰ τῶν Βουλγάρων ἀνέκαθεν χρησιμοποιουμένη πρὸς προπαρασκευὴν τῆς δημοσίας γνώμης· ἡ χρῆσις, δηλονότι, τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης καὶ τῆς συκοφαντίας, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ μετατροπὴ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας εἰς δημίους. Ἂν δὲ εἰς τὰς δημοσιεύσεις ταύτας ἐπιπροστεθῶσι πληροφορίαι τινὲς διαβιβαζόμεναι ἐκ τῶν ὑποδιοικήσεων Ραιδεστοῦ καὶ Μαλγάρων περὶ τῶν ἐνεργειῶν περιοδευόντων τινων βουλγάρων πρακτόρων, ὑποκινούντων τὰ ἐν ταῖς περιφερείαις ταύταις σποραδικῶς ἀπαντῶντα βουλγαρικὰ χωρία ὅπως ἐπιζητήσωσι μὲν τὴν ἵδρυσιν ἰδίας βουλγαρικῆς μητροπόλεως, συντάξωσι δὲ Ὑπόμνημα πρὸς τὰς Δυνάμεις ἢ πρὸς τὸ Συνέδριον τῆς Χάγης, πείθεται πᾶς τις ὅτι ἐν ταῖς βουλγαρικαῖς διανοίαις ἀπαίσιόν τι κυοφορεῖται καὶ διὰ τὰς χώρας ταύτας.

Ὅλως περιττὸν δὲ κρίνωμεν νὰ ἀναπτύξωμεν ὅτι, τόσον αἱ ἀναφερόμεναι ὡς διαπραχθεῖσαι κατὰ Βουλγάρων βιαιοπραγίαι, ὅσον καὶ αἱ κατὰ τοῦ Μητροπολίτου Σαράντα-Ἐκκλησιῶν (οὐδέποτε χρηματίσαντος ἐν Βάρνῃ καὶ μὴ ἔχοντος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του τὸ τμῆμα Στράντζης) καταγγελίαι εἰσὶν ὅλως ἀνύπαρκτοι καὶ φαντασιώδεις, ὡς ἐξάγεται ἐκ προσεκτικῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄρθρου τῆς «Βετσέρνα Πόστα».

Ἰδοὺ αὐτό.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΘΟΡΙΩΝ

Βούλγαροι φεύγοντες. Τί διηγοῦνται οὗτοι. Ἡ Στράντζα εἰς χεῖρας τῶν ἑλληνικῶν συμμοριῶν. Πυρποληθέντα χωρία. Κηζὴ-Κλησέ. 19 Ἰουνίου 1607.

Ἡ καταχθόνιος φυλή, ἥτις ἡμαύρωσε τὴν σύγχρονον ἱστορίαν διὰ τῶν μυσαρῶν αὐτῆς ἐνεργειῶν, ἐγκαθίσταται πλέον καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀδριανουπόλεως. Μετὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ εἰσβολὴν τῶν ἑλληνικῶν στιφῶν, ἅτινα καταστρεπτικὸν πῦρ ἦναψαν ἐν αὐτῇ, ἤρξαντο ταῦτα ἀναφαινόμενα καὶ ἐπὶ τῶν λόφων τῆς Στράντζης, ἔνθα οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον συμφέρον νὰ ἐγκαθίστανται, καθ' ὅσον δὲν ἔχουσι ἐκεῖ ὁμοεθνεῖς (!!!) ἔδει δὲ νὰ ἔλθῃ εἷς ἐκδεδιωγμένος Ἕλλην ἀρχιερεὺς εἰς Σαράντα-Ἐκκλησίας, ἐκδεδιωγμένος ἐκ Βάρνης, πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ χειραγώγησιν τῶν ἑλληνικῶν τούτων στιφῶν· ἔδει νὰ ἔλθῃ ὁ δαίμων οὗτος, ὁ βασιλεὺς οὗτος τοῦ σκότους, ὅπως ὑποδαυλίσῃ τὸ πῦρ κατὰ τῶν Βουλγάρων, μὴ ἐχόντων τὴν προστασίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ. Οὐχὶ ἅπαξ ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος τοῦ Χριστοῦ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διακοπῆς παντὸς μετὰ τῶν Βουλγάρων δεσμοῦ. Οὐχὶ εἰρήνην, ἀλλὰ μῖσος ἐδίδασκεν οὗτος «Στεῖτε μακρὰν, μισεῖτε τοὺς σχισματικούς» αὕτη ἦτο ἡ διδασκαλία ἣν ἐδίδασκεν οὗτος καὶ διέσπειρε διὰ τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων.

Ὁ ἐκ Βάρνης ἐξόριστος οὗτος Ἕλλην Μητροπολίτης ἦλθεν, ὅπως ἐκδικηθῇ· ἦλθεν ὅπως ἐμπνεύσῃ τὴν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἔχθραν· ἀφ' ἧς δ' ἡμέρας ἤρξατο κηρύττων ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος, ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστατικὴ ἑταιρία διοργανώνει συμμορίας τρόμον ἐμποιούσας τοῖς Βουλγάροις. Ὅλα τὰ «χαμίνια» Ἀδριανουπόλεως, Σαράντα Ἐκκλησιῶν, Βιζύης, Βασιλικοῦ καὶ ἄλλων πόλεων, ὡς καὶ οἱ ἐξαγορασθέντες φυγάδες ἐκ Βουλγαρίας Ἕλληνες, εἰσέρχονται εἰς τὰς συμμορίας ταύτας, ὅπως ἀφανίζωσι τοὺς Βουλγάρους· σήμερον δ' οὗτοι εἶναι δύναμις ἐν τῇ διοικήσει Σαράντα-Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίως ἐν Στράντζῃ.

Ἐκεῖθεν ἐλθόντες Βούλγαροι φυγάδες διηγοῦνται ὅτι πρὸ ὀλίγων ἔτι ἑβδομάδων ἐνεφανίσθησαν στίφη τινὰ περὶ τὸ χωρίον Τσαγλατ̈κ, κατά τινα δ' ἑσπέραν συνέλαβον τὸν παντοπώλην Γιάγκον, ὅστις τυχαίως τοὺ διέφυγε· τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν χιλίαρχον τοῦ Μικροῦ Τυρνόβου, οὗτος ὅμως ἀπήντησεν ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ ἦσαν οὗτοι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ οὔτε εἷς στρατιώτης πρὸς καταδίωξιν τῶν κακοποιῶν ἀπεστάλη. Ἡμεῖς, λέγουσιν οἱ φυγάδες, δὲν εἴμεθα βέβαιοι, ἐὰν ὄντως ἦσαν ἑλληνικαὶ συμμορίαι, ἀλλ' αἱ ὑπόνοιαι ἡμῶν ἐβεβαιώθησαν.

Προχθὲς τὴν 16 Ἰουνίου, τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου, συμμορία, συνοδευομένη καὶ ὑπὸ στρατοῦ, ἐπυρπόλησαν τὸ ἡμέτερον χωρίον Κουροῦ-δερέ. Γυναῖκες, παιδία, ὅλοι εὑρίσκονται εἰς τὰ ὄρη, ἡμῶν δὲ φευγόντων ὅπλα ἐρρίπτοντο. Ὑπάρχουσι φονευθέντες, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν τὸν ἀριθμόν· ἐπίσης καὶ τὸν ἀριθμόν

τῶν καέντων. Κατὰ τὴν φυγὴν συνηντήθημεν μετὰ τῆς συμμορίας ἥτις ἐπυρπόλησεν τὴν ἐν Εὐκαρύῳ βουλγαρικὴν συνοικίαν (!!!)

Αὐτὰ ἐξυπηρετοῦσι τὸν βουλγαρισμὸν, ὅστις κατὰ τὸ 1903 ἠδύνατο νὰ μετατρέψῃ πᾶν ξένον καὶ ἑλληνικὸν εἰς χῶμα καὶ τέφραν, οὐχ' ἧττον ὅμως ἐκωλύθη ὑπὸ τῆς γενικῆς περὶ ἀνεξιθρησκείας ἰδέας, σήμερον δὲ πάσχει συνεπείᾳ τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ. Μάλιστα. Ἔδει νὰ γείνῃ τὸ τοιοῦτον τώρα, ὁπότε ἡ δῆθεν πεπολιτισμένη Εὐρώπη συνῆλθεν εἰς Συνδιάσκεψιν καὶ ἐν ὀνόματι ἡγεμόνων τινῶν φιλανθρώπων συσκέπτεται περὶ ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας. Ἐφ' ὅσον ἐκεῖνοι καταγίνονται μὲ σοφιστείας καὶ ἡμεῖς σηπόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἀνεξιθρησκείας ἰδεῶν μας, ὁ δὲ . . . . . καὶ οἱ Ἕλληνες πνευματικοὶ ποιμένες ἀποστέλλουσι συμμορίας πρὸς καταστροφὴν τοῦ δυστυχοῦς αὐτῶν ἐχθροῦ, τοῦ Βουλγάρου, ἐν ταύτῃ μάλιστα τῇ ἐποχῇ τῆς βουλγαρικῆς ἀπαθείας καὶ ἀφελείας, θὰ τείνῃ νὰ μετατραπῇ ὁ ἐθνογραφικὸς χάρτης τῶν δύο βουλγαρικῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐπαρχιῶν (! ! !), Ἕως πότε τοῦτο ;

Γ. Πόπωφ

Σημ. Φύλλον τῆς «Βετσέρνα Πόστα» τῆς 19 Ἰουνίου.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(**Συνέχεια**· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

Γ'.

Εἴδομεν ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε τὴν ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, διὰ στόματος τοῦ πρώτου τῇ τάξει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς σεβ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου, καθὼς καὶ τὸν λοιπὸν ἐνοριακὸν κλῆρον, ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ τῶν τριάκοντα δύο ἱερέων τῆς Πετρουπόλεως τῶν συντακτῶν τοῦ Ὑπομνήματος, συμφώνως ἀποφαινομένους καὶ κατακρίνοντας αὐστηρῶς τὸ κρατοῦν σύστημα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἰδιαζόντως δὲ τὴν ἐν πᾶσιν ἐξάρτησιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Πολιτείας, καὶ γνωματεύοντας ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς ἐπανόδου εἰς τὸ κανονικὸν καθειστὼς διὰ τῆς συγκλήσεως τῆς ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν καταργηθείσης Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, τῆς μόνης ἁρμοδίας ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ὑπὸ τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῶν νέων κοινωνικῶν συνθηκῶν τοῦ βίου ἐπιβαλλομένην διαρρύθμισιν τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει, πάντοτε, τῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν κανόνων. Εἴδομεν πρὸς τούτοις ἐν τῷ Ὑπομνήματι τῶν τριάκοντα δύο ἐνοριακῶν ἱερέων, (διότι ὁ Πετρουπόλεως, ὡς ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος, ἀπέφυγεν ἐκ λεπτότητος ἵνα ποιήσηται νύξιν περὶ τούτου) διατυπουμένην εὐκρινῶς τὴν πρότασιν περὶ παλινορθώσεως, ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Συνόδου, τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος, τοῦ καταργηθέντος ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου. Προσεθήκαμεν δὲ ὅτι αἱ γνῶμαι αὗται, γνωσταὶ γενόμεναι, προὐκάλεσαν μεγίστην ἐντύπωσιν ἁπανταχοῦ τῆς Ρωσσίας, ἡ δὲ μεγάλη πλειονότης τῆς ρωσσικῆς κοινωνίας καὶ τῆς δημοσιογραφίας, ἐνθουσιωδῶς ἀπεδέξαντο καὶ ἐπεκρότησαν τὰ προτεινόμενα.

Ἀλλ' ἡ διερμήνευσις τῆς γνώμης τῆς ρωσσικῆς κοινωνίας δὲν ἐγένετο μόνον ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων· διότι, ταυτοχρόνως σχεδὸν, διετυπώθη αὕτη, ἐκπεφασμένως καὶ συγκεκριμένως, παρὰ προσώπου κεκτημένου ἅπαν τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος—ὡς ἐκ τῆς ὑψίστης ἐν τῇ Πολιτείᾳ θέσεώς του—συνδεδυασμένου μετὰ βαθείας καὶ ἐπακριβοῦς γνώσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ὅλης καταστάσεως· τὸ πρόσωπον δὲ τοῦτο ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ πρόεδρος τῆς «ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς» τῆς ἐντεταλμένης τὴν ὅλην ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ρωσσίας ἐν ἅπασι τοῖς κλάδοις τῆς διοικήσεως, ὁ διαπρεπὴς ῥῶσσος διπλωμάτης καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ κόμης Βίτε.

Πράγματι, μικρὸν μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὴν «ὑπουργικὴν Ἐπιτροπὴν» τῶν μνησθέντων δύο Ὑπομνημάτων, ὁ πρόεδρος αὐτῆς κόμης Βίτε ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν καὶ διένειμεν ἔντυπον εἰς τὰ μέλη αὐτῆς (ὅπως μελετώμενον συζητηθῇ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 17 μαρτίου 1905), ἴδιον αὐτοῦ Ὑπόμνημα περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας.

Ὡς ῥήτραν ἐμφαντικὴν τῶν ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ ἀναπτυσσομένων ἰδεῶν, ὁ κόμης Βίτε προέταξε τὴν φράσιν τοῦ Δοστογιέβσκη «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Πέτρου τοῦ Μεγάλου διατελεῖ ἐν παραλυσίᾳ». Τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ κόμης Βίτε ἀνέπτυξε μετὰ πρωτοφανοῦς ἐν Ρωσσίᾳ παρρησίας γλώσσης, ἐπικρίνων αὐστηρότατα τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκείνου θεσπισθὲν σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, τὸ ἀνατρέψαν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν «συνοδικὴν διοίκησιν» αὐτῆς. Ἡ κυρία αἰτίασις

Πέτρου τοῦ Μεγάλου ὅτι ὁ πατριαρχικὸς θεσμὸς συνεκέντρου, ἀπολυταρχικῶς, εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς προσώπου τὴν διοίκησιν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ κ. Βίτε πάντῃ ἀβάσιμος καὶ ἀνυπόστατος, καθόσον ὁ Πατριάρχης εἶναι ἁπλῶς ὁ πρόεδρος τῆς περὶ αὐτὸν διαρκοῦς ἱερᾶς Συνόδου, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ρωσσίας, ὡς κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου «στερεῖται πάσης κανονικῆς βάσεως», ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Βίτε, μολυνθεῖσα δὲ, ἀπ' αὐτῆς τῆς γενέσεώς της, ὑπὸ προτεσταντικῶν ἐπιδράσεων, ὑπήγαγε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας ὑπὸ τὴν ὀλεθρίαν πνοὴν μηχανικῆς γραφειοκρατίας· ἡ Σύνοδος αὕτη οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει μετὰ τῆς «συνοδικῆς ἀρχῆς» τῆς διεπούσης τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν σημαίνει ἁπλῶς ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέον νὰ διοικῆται παρ' ἑνὸς σωματείου οἱουδήτινος, ἀλλ' ὅτι τὰ μέλη τοῦ σωματείου τούτου δέον νὰ ὦσιν οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῆς ὁλομελείας.

Ἡ «συνοδικὴ αὕτη ἀρχὴ», κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν τὴν διατυπουμένην ἐν τοῖς ἱεροῖς κανόσιν, ἐπιβάλλεται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν παντὸς βαθμοῦ, ἀπὸ τῆς ἐνορίας, διακυβερνωμένης, ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, ὑπὸ τῶν «πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀδελφῶν», μέχρι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἧς ὑπερτάτη διοικητικὴ ἀρχὴ ἐστιν ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος· τὸ διάμεσον δὲ μεταξὺ τῶν δύο ἀποτελοῦσιν αἱ τοπικαὶ Σύνοδοι, συνερχόμεναι ἐτησίως, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας.

Συνιστᾷ κατόπιν ὁ κ. Βίτε τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐνοριακὸν καθεστὼς, καθ' ὃ ἡ Κοινότης ἀπετέλει αὐτοτελὲς ἠθικὸν πρόσωπον, συντηροῦν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐκκλησίαν καὶ σχολὴν καὶ ἐκλέγον τοὺς ἐνοριακοὺς ἱερεῖς, μετατραπέντας, διὰ τοῦ νῦν ἐν ἰσχύι συστήματος, εἰς ἁπλᾶ ὄργανα τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας μὴ διατελοῦντα ἐν ἐπικοινωνίᾳ ἰδεῶν μετὰ τοῦ ποιμνίου των, καίπερ ὀφείλοντα νὰ συντηρῶνται ὑπ' αὐτοῦ διὰ μέσων μὴ συντελούντων εἰς ἔξαρσιν τοῦ γοήτρου τοῦ ἀξιώματός των. Συνιστᾷ, ἐπὶ τούτοις, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν, διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διεπόντων αὐτὰς μοναχικῶν κανονισμῶν καὶ τῶν προγραμμάτων, ἡ σχολαστικότης τῶν ὁποίων ἐδημιούργησε τὸ μεταξὺ τῶν ἀνεπτυγμένων κοινωνικῶν τάξεων καὶ τῆς Ἐκκλησίας χάσμα, τὰς ὀλεθρίας συνεπείας τοῦ ὁποίου διεκτραγῳδοῦσι πάντες οἱ φιλοπάτριδες καὶ ζηλωταὶ, κληρικοί τε καὶ λαϊκοί. Καταλήγει δὲ καὶ ὁ κ. Βίτε εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς ἀνάγκης τῆς συγκλήσεως Τοπικῆς Συνόδου, περιλαμβανούσης ἐν τοῖς κόλποις της, πρὸς τῷ σώματι τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ἅπαντα τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα, ἔκ τε τοῦ κλήρου καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. «Ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν, » προστίθησιν ἐπὶ λέξει, δὲν ἠκούσθη ἡ φωνὴ » τῆς Ἐκκλησίας· δὲν εἶναι λοιπὸν καιρὸς ἵνα » τείνωμεν τὸ οὖς καὶ μάθωμεν παρ' αὐτῆς τί » φρονεῖ περὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ » χορηγηθέντος αὐτῇ παρὰ τὴν θέλησίν της καὶ » παρὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἀρχαιότητος κληρο- » δοτηθείσας αὐτῇ παραδόσεις; . . . Ἐνώπιον » τῶν ἀναμφηρίστων ἐνδείξεων τῆς ἐσωτερικῆς » ἐξαρθρώσεως, τόσον παρὰ τῇ ἀνεπτυγμένῃ » κοινωνίᾳ ὅσον καὶ παρὰ ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ, » θὰ ἦτο ἐπικίνδυνος πᾶσα ἀναβολή. Ἡ Ὀρθο- » δοξία ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη βάσιν τοῦ ἐθνι- » κοῦ πνεύματος· δι' αὐτῆς ἡ ρωσσικὴ γῆ ἔζησεν ἰσχυρὰ ἄχρι τῆς σήμερον καὶ μόνου τῇ » ἀρωγῇ τῆς δυνάμεως ταύτης ὁ ρωσσικὸς λαὸς » θὰ ὑπερπηδήσῃ τὰς ὀδυνηρὰς δοκιμασίας τῆς » παρούσης ὥρας. Τὸ ἐπιβλαβέστατον δὲ διὰ » τὴν Πολιτείαν θὰ ἦτο ἡ κατάπνιξις τῆς ἀνα- » πτύξεως καὶ τῆς ἐλευθέρας ἐκδηλώσεως τῆς » ἐθνικῆς ταύτης δυνάμεως καὶ ἡ προσπάθεια » ὅπως, κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχύσαν καθεστὼς, » ὑπαχθῇ αὕτη εἰς τὰς ἀτέγκτους τάξεις τῶν » γραφειοκρατικῶν ἀρχῶν».

Τοιοῦτον, ἐν περιλήψει, τὸ ὑπόμνημα τοῦ κόμητος Βίτε.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Προσρήσεις ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ. — Ἀγγελθέντος εἰς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὑπὸ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Βάτσης κ. Μητροφάνους τοῦ θανάτου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κάρλοβιτς ἀοιδίμου Γεωργίου Βράγκοβιτς, ἡ Μ. Ἐκκλησία τηλεγραφικῶς ἐδήλωσε τὴν πρὸς

τὴν πενθοῦσαν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν συμπάθειαν αὐτῆς, εὐχομένη ἅμα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πρὸς Κύριον εὐσεβῶς μεταστάντος.

Τεκμήριον εὐλαβείας.—Χριστιανὴ ὀρθόδοξος ὁμογενὴς ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ἄνευ δηλώσεως ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, τρία κομψότατα καὶ καλῶς ἐξειργασμένα καλύμματα, καθοσιούμενα τῷ ναΐσκῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων, διὰ τὰ ἱερὰ αὐτοῦ λειτουργικὰ σκεύη. Ἡ συνοδεύουσα τῇ εὐσεβεῖ δωρεᾷ σημείωσις ἀπέριττος, ὀλιγολόγος καὶ σεμνή, ἐλπίζει ὅτι δεκτὴ γενήσεται ἡ προσφορά, δεικνύουσα οὐ μόνον τὴν πρὸς τὴν Α. Θ. Π. ἀνεπίστροφον υἱικὴν ἀφοσίωσιν καὶ στοργὴν τῶν εὐσεβῶν ἀλλὰ καὶ πῶς δέον ἵνα ἐξασκῆται ἡ πασῶν τῶν ἀρετῶν μείζων εὐσέβεια.

Πατριαρχικὴ βιβλιοθήκη. — Βιβλιοφύλαξ τῆς πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης, ἔχων ἅμα καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν αὐτῇ κατατεθειμένων χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων, διωρίσθη συνοδικῶς ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ πανθσλγ. Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεράσιμος Θεολογίδης, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐπὶ ἐξαετίαν ἐφορεύσαντος τῆς βιβλιοθήκης πανιερ. μητροπολίτου Λιτίτσης κ. Νικοδήμου.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή. — Νέα μέλη τῆς ἐφορίας τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἀντὶ τῶν ἀξιοτίμων κκ. Στ. Ε. Εὐγενίδου καὶ Βασ. Ἀριστοβούλου, μὴ ἀποδεξαμένων τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, ὠνομάσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ὁ ἀξιότιμος κ. Λ. Γ. Καζανόβας καὶ ὁ ἔνδοξ. Φαίδων Ἐνωτιάδης ἐφέντης.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἡ διεύθυνσις τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἐκ καθήκοντος εὐχαριστεῖ τῇ ὁμογενεῖ κοινότητι Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῇ φιλογενεῖ προθυμίᾳ, μεθ' ἧς προσῆλθεν ἀρωγὸς εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἡμετέρου φύλλου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δημοσίᾳ εὐχαριστοῦμεν τῷ ἐλλογίμῳ διδασκάλῳ κ. Βασ. Μάνῳ, δι' ἔργων τε καὶ λόγων ἀποδείξαντι τί πρέπει νὰ πράττῃ ὑπὲρ κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων ἡ τάξις τῶν ἀνεπτυγμένων ὁμογενῶν.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀνεχώρησεν εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ προσκυνήσει τῶν ἱερῶν κειμηλίων, ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς πανοσλγ. κ. Γερμανὸς Στρινόπουλος. —Ἀφίκετο ἐξ Ἁγίου Ὄρους εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν ἐγκρίτων πατέρων τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων πανοσλγ. προηγούμενος κ. Παΐσιος.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Νέοι ἐπίσκοποι.—Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προεβλήθησαν ἔτι τρεῖς ἐπίσκοποι νέοι διὰ τρεῖς χηρευούσας ἐπισκοπάς· δῆλον οὖν

Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἀντὶ τοῦ ψηφισθέντος μὲν ἀλλὰ κανονικὴν ἀπὸ τῆς ὑποψηφιότητος παραίτησιν ὑποβαλόντος ἀρχιμ. Ἀκακίου Ἀθανασιάδου, ἐπεκυρώθη ὁ πανοσιολγ. ἀρχιμανδρίτης καὶ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Γερμανὸς Τρωιάνος, τελειόφοιτος τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, προτιμηθεὶς τῶν συνυποψήφων ἀρχιμ. Σωκράτους Οἰκονομίδου, ἱεροκήρυκος Σπάρτης, καὶ Ἀθανασίου Ἀκύλα, ἱεροκήρυκος Θήρας.

Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ὁ πανοσιώτατος ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῆς ἐν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ διακειμένης βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ Μ. Σπηλαίου κ. Χαρίτων Κανελλόπουλος, προκριθεὶς τῶν μετ' αὐτοῦ συνυποψηφίων ἀρχιμ. Συνεσίου Φιλιππίδου, ἱεροκήρυκος Ἀττικῆς, καὶ Δωροθέου Ἡλιοπούλου.

Θήρας ὁ πανοσλ. ἀρχιμ. καὶ προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Πετρουπόλει κοινότητος κ. Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης, προκριθεὶς τῶν συνυποψήφων αὐτῷ τεθέντων ἀρχιμ. Σωφρονίου Πυλίδου, ἱεροκήρυκος Τρίκκης, καὶ Γερμανοῦ Μαυρομμάτου, ἱεροκήρυκος Θεσσαλιώτιδος.

Ἡ χειροτονία τῶν πλειόνων ἐκ τῶν ἄρτι διορισθέντων ἐννέα ἐπισκόπων ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν, παρόντων ἱκανῶν εὐλαβῶν ἐπαρχιωτῶν ἑκάστου καὶ τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν τῶν οἰκείων ἐπαρχιῶν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ὅσα προλαβόντως διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἀπὸ τεχνικῆς καὶ ἱστορικῆς ἀπόψεως ἐγράψαμεν κατ' ἐπανάληψιν περὶ τῆς ἀρχαίας σημειογραφίας τῆς βυζαντινῆς ἐκκλ. μουσικῆς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς πολὺ παρελόγως ἐτάραξαν καὶ ὑπερεπλήρωσαν χόλου τὸν αὐτοκαλούμενον καθηγητὴν τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς τοῦ ὠδείου Ἀθηνῶν, ἐπιδιώκοντά τι πλέον, ὡς φαίνεται, τοῦ ἀθώου ρε-

κλκμαρισμοῦ, διότι οὐδὲν ἄλλο καταπροδίδουσιν αἱ διὰ τοῦ τελευταίου φύλλου τῆς «Φόρμιγγος» ἐκπεμπόμεναι ἐκεῖθεν στρηνεῖς καὶ ἐμπαθεῖς κραυγαί, αἱ παρέχουσι πλῆρες τὸ μέτρον τῆς δοκησισοφίας καὶ αὐταρεσκείας τοῦ **καθηγητοῦ**.

Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς δὲν εἶνε ἄγνωστος ἐκ τοῦ πρότερον χρόνου ἡ μουσικὴ ἀξία καὶ κατάρτισις τοῦ ἀνθρώπου. Εἴχομεν πλήρη γνῶσιν τῶν ἐνταῦθα τεχνικῶν αὐτοῦ παρακρούσεων, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ τοῦ χαρακτῆρος· ἐπιχειρήσαντες δὲ πρὸ μηνῶν ἔλεγχον ἀστείων ἐν πολλοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς ἀποφθεγμάτων αὐτοῦ, προεβλέπομεν τὸ παρὸν κατάντημα, πρὸς ὃ ὅμως τέλεον ἀδιαφοροῦμεν, ἀρκούμενοι εἰς μόνην τὴν εὐχαριστησιν ὅτι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ διατυπώσωμεν τὴν περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος γνώμην ἡμῶν, γνώμην σκοποῦσαν τῶν μὲν ἀγυρτικῶς δοξοκοπούντων τὴν βουλιμίαν νὰ ἀνακόψῃ πολὺ ἢ ὀλίγον, εἰς δὲ τοὺς εἰλικρινῶς πονοῦντας ἐν τῷ θέματι τούτῳ τῆς μουσικῆς καὶ πεπλανημένους νὰ δώσῃ νύξιν πρὸς βαθυτέραν μελέτην καὶ κρείττονα σκέψιν.

Ἐκ τῶν πρώτων ἡμῶν παρατηρήσεων πρὸς τὸν κομπορρήμονα **καθηγητὴν** ὑπῆρξεν ἡ περὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀρχαιοτάτου προσαγομένου σημειογραφικοῦ συστήματος καὶ πλημμελῶς ἀναγομένου εἰς τοὺς χρόνους Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἀπέκρουσε στομφωδῶς τὴν παρατήρησιν ἡμῶν καὶ ἐζήτησεν ἀποδείξεις, ἃς προφρόνως παρέσχομεν αὐτῷ παραπέμψαντες εἰς σχετικὰ χειρόγραφα τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τῆς Μεγ. Λαύρας. Τούτου ὅμως ἐπιμένοντος καὶ αὖθις εἰς τὰς θεωρίας καὶ ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, κατὰ παράδοξον συγκυρίαν αὐτὴ ἡ «Φόρμιγξ» ἡ τὸν στηλοβάτην ἐπαγγελλομένη τῶν **Ἡρωδότων** καὶ **Τερπάνδρων** τῆς συγχρόνου μουσικῆς, τὴν μεγίστην προσάγει ὑπὲρ ἡμῶν ἀπόδειξιν διὰ τῆς δημοσιευομένης ἐν μεταφράσει ἀξιολόγου ἱστορικῆς πραγματείας τοῦ καθολικοῦ κληρικοῦ J. B. Rebours, ἐφ' ᾧ καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτῇ.

Καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ αὐτάρεσκος **καθηγητὴς** δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἅπτα ἐξαγόμενα τῶν ἡμετέρων σκέψεων καὶ μελετῶν. Τὰ μὲν κρίνει κακόζηλα, τὰ δὲ ἀνεπαρκῆ· καὶ ἐκτρεπόμενος τοῦ κέντρου τῆς συζητήσεως εἰσέρχεται εἰς φαῦλον κύκλον ἀτελευτήτων ἐνστάσεων καὶ ἀσκόπων ἐπερωτήσεων ἐκ τοῦ ὁποίου οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡμεῖς παρασυρόμενοι δυνατὸν ἵνα ἐξέλθωμέν ποτε.

Διατεινόμενοι ὅτι ἡ κατὰ τὴν λεγομένην **μετροφωνίαν** ἀνάγνωσις τῶν ἀρχαίων μουσικῶν κωδίκων εἶναι αὐτὴ ἡ κατ' ἐποχὰς σύντομος μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἡ γνῶσις καὶ κατάληψις δέον πρώτιστα καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐπισπάσῃ ἡμῶν τὴν προσοχήν, προσηγάγομεν δύο μὲν παραδείγματα ἐκ μουσικῆς τοῦ ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνος, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ταυτότης πρὸς τὴν σήμερον ἐν χρήσει, δύο δὲ ἐξ ἀρχαιοτέρας τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ'. Ἐπράξαμεν δὲ τοῦτο ἵνα πιστώσωμεν προχείρως παρὰ τῷ φιλίστορι δημοσίῳ τοὺς ἡμετέρους ἰσχυρισμοὺς καὶ οὐχὶ ἵνα πείσωμεν τὸν ἀμετάπειστον **καθηγητὴν** τὸν ἔχοντα ὁρισμὸν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπαγγελλομένην μουσικὴν εὐσέβειαν.

Ἐχέτω δ' οὗτος ἀτρέμας ὅτι ὁ προσάγων δύο παραδείγματα ἔχει καὶ ἑκατὸν δύο νὰ προσαγάγῃ μετὰ σχετικῶν ἐκτύπων τῶν διαφόρων σημειογραφικῶν συστημάτων, ὅταν ὅμως δημοσιευθῇ ποτε εἰδικὴ μελέτη περὶ τοῦ πράγματος, οὐχὶ δὲ ὅταν, συζητήσεως ἁπλῆς καὶ ἐξ ὑπογυίου διεξαγομένης, οὔτε ἀνάγκη πρὸς τοῦτο ὑπάρχῃ, οὔτε ὁ χῶρος τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἐπιτρέπῃ τὴν τοιαύτην ἐργώδη καὶ διεξοδικὴν πρὸς δὲ καὶ ἀσκόπως δαπανηρὰν ἔκθεσιν καὶ μελέτην.

Ἄλλως τε δὲ μέλημα ἡμῶν καὶ φροντὶς εἶναι οὐχὶ ὅπως, καταγωνιζόμενοι τοῦ **καθηγητοῦ**, κενὴν θηρεύσωμεν δόξαν, ἀλλ' ὅπως ἀληθινὴν προσαγάγωμεν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πάτριον μουσικὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπαλλάσσοντες ἔστω καὶ ὀλίγους ἐκ τῶν εἰλικρινῶς, ὡς προείπομεν, ἐνδιαφερομένων καὶ μοχθούντων ἀπὸ ἐπιτηδείων συμφεροντολογικῶν παραπλανήσεων, ἐπιδιωκομένων προφάσει ἀμύνης πατρικῶν δῆθεν παραδόσεων.

Ἐπὶ τέλους ἦσαν ὅλως περιττοί, ὡς ἄσχετοι πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, **οἱ ἀκαδημαϊκοὶ** ὑπαινιγμοὶ καθ' ἡμετέρων σχολικῶν μελοποιήσεων, αἵτινες προκληθεῖσαι ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐξ ἀνωτέρων λόγων καὶ σεπτῶν παρακελεύσεων, δὲν ἔχουσι μὲν ἀξιώσεις ὑψηλῆς ἐμπνεύσεως καὶ αἰθερίου πτήσεως, ὧν ἀντιποιεῖται μόνη ἡ πρὸς ρυθμὸν καὶ μέλος ἀθιγγάνων τονισθεῖσα καὶ ψαλεῖσα ἐπιθαλάμιος ᾠδὴ ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ **καθηγητοῦ**, ἐπὶ πολὺν ὅμως χρόνον θὰ ἐκπληρῶσι μετριοφρόνως τὸν δι' ὃν συνετάχθησαν καὶ ἐμελοποιήθησαν σκοπόν, διότι οὐκ οἴδαμεν ὅπως πάνυ ἐπιεικῶς ἐγένοντο ἀσπασταὶ καὶ ἔτυχον τῆς ἐπιδοκιμασίας, κατόπιν μακρᾶς πείρας, τοῦ ἐνταῦθα πάσης κοινωνικῆς τάξεως ὁμογενοῦς δημοσίου.

Μ. Β.

Не отчищено

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἀλλὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν πανηγυρικῶς διασαλπίζουσαν ἔχομεν ἐπὶ τέλους τὴν ἀρχαίαν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ τετάρτῃ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἥτις διαβεβαιοῖ ἡμᾶς ὅτι οὐχὶ εἰς τὸ μυθευόμενον πρωτεῖον τοῦ Πέτρου, τὸ συνεχισθὲν δῆθεν διὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης, ἀλλ' εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς Ρώμης ὡς βασιλευούσης πόλεως τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ὀφείλονται τὰ πρεσβεῖα τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς. Ἡ μεγάλη ἐν Χαλκηδόνι οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῷ 451 ἐν τῷ κη' αὐτῆς Κανόνι ἀπένειμε τῷ ἐπισκοπικῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ εἶναι ταύτην νέαν τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους πρωτεύουσαν τὴν αὐτὴν τιμὴν καὶ τὰς αὐτὰς ἐκκλησιαστικὰς προνομίας, δι' ὧν εἶχε τιμηθῇ καὶ ὁ ἐπισκοπικὸς θρόνος τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὡς πρωτευούσης ἄλλοτε τοῦ βασιλείου κράτους· «Πανταχοῦ (λέγει ὁ διαληφθεὶς συνοδικὸς Κανὼν) τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ὅροις ἑπόμενοι . . . . τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομέν τε καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης. Καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην (Ρώμην) οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα. Καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι (τῆς Β' οἰκουμενικῆς Συνόδου τῷ 381) τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ρώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ρώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν». Ἰδοὺ τὸ φρόνημα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας· ἰδοὺ ποίαν ἰδέαν εἶχον αἱ ἑκατοστύες τῶν πανταχόθεν τῆς οἰκουμένης ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων Πατέρων περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ συστάσεως τῶν πρεσβείων καὶ τοῦ πρωτείου τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας[1]. Ὡς ἕκαστος βλέπει οἱ ἱεράρχαι τῆς μεγάλης ταύτης Συνόδου εὑρίσκονται πολὺ μακρὰν τῆς ἰδέας τοῦ νὰ ἀναφέρωσι τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης εἰς τὸν ἀπόστολον Πέτρον καὶ εἰς τὸ μυθολογούμενον πρωτεῖόν του. Περὶ τοιούτου πρωτείου οἱ πατέρες τῆς ἁγίας Συνόδου οὐδὲν γινώσκουσιν, οὐδένα λόγον ποιοῦνται, εἰ καὶ εἶχον εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωσι περὶ αὐτοῦ καθ' ὃν χρόνον ὡρίζετο ἡ θέσις τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

— «Ὁ μακαριώτατος Πάπας Πίος ἔννατος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς ἐπιστολῇ αὐτοῦ λέγει ὅτι ἡ Δ' οἰκουμ. Σύνοδος . . . . ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς Πάπα Λέοντος τοῦ Α'. ἐβόησεν· «Ὁ Πέτρος διὰ τοῦ Λέοντος οὕτως ὡμίλησε». Τὸ πρᾶγμα ἀληθῶς οὕτως ἔχει· ἀλλ' ὤφειλεν ἡ αὐτοῦ Μακαριότης νὰ μὴ παραδράμῃ καὶ τὸ πῶς καὶ μετὰ ποίαν ἐξεργασίαν οἱ Πατέρες ἡμῶν ἐβόησαν τὸ ὅπερ ἐβόησαν εἰς ἔπαινον τοῦ Λέοντος . . . . Ἐκ τῶν πλέον ἢ ἑξακοσίων Πατέρων τῆς Συνόδου, διακόσιοι περίπου, οἱ σοφώτεροι αὐτῶν, διετάχθησαν ὑπὸ τῆς Συνόδου ἵνα ἐξετάσωσι καὶ κατὰ γράμμα καὶ κατὰ νόημα τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος· οὐ μόνον δέ, ἀλλ' ἵνα ἀναφέρωσι καὶ ἐγγράφως καὶ ἐνυπογράφως τὴν ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν ἐπ' αὐτῆς, ἐὰν ὑπάρχῃ ὀρθόδοξος ἢ μή. Αἱ κατὰ μέρος διακόσιαι περίπου ἐπικρίσεις καὶ δοκιμασίαι τῆς ἐπιστολῆς εὑρίσκονται ἐν τῇ τετάρτῃ Συνελεύσει τῆς ῥηθείσης ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἑξῆς:

«Μάξιμος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· Συνῴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Ρώμης Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐν Νικαίᾳ ἁγίων Πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ νέᾳ Ρώμῃ καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου ἐκτεθείσῃ πίστει, καὶ ὑπεσημηνάμην».

«Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου· Συνῴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ κυρίου Λέοντος, τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων Πατέρων, καὶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαγορευθέντι παρὰ τῶν ἑκατὸν

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 428—431.

1. «Τὸ ἀξίωμα τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας . . . . τυγχάνει . . . . γέρας ἀπονεμηθὲν τοῖς Πάπαις διὰ τὸ . . . . . πρεσβεῖον τῆς πόλεως (Ρώμης), **Διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα** . . . Τὰ πρεσβεῖα ἄρα ἀπενεμήθησαν εἰς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Ρώμης οὐχὶ διὰ τὸ **Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου**, οὐδὲ διὰ τὸ **Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν**, ἀλλ' ἁπλῶς **διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην**· καὶ ταῦτα τὰ πρεσβεῖα οὐχὶ ὁ Κύριος, ἀλλ' **οἱ Πατέρες δεδώκασιν αὐτοῖς**». Ἐγκύκλ. τῆς Ἐκκλ. σελ 27. 28.

πεντήκοντα Συμβόλῳ τῆς πίστεως, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προρρηθεῖσαν ἐπιστολήν, ὑπέγραψα».

Καὶ οὕτω καθεξῆς ἅπαντες ὁμολογοῦσι «συνᾴδει ἡ ἐπιστολή», «σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολή», «συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὅσον τὸ κατ' ἔννοιαν» κτλ. Μετὰ τοσαύτην ἄρα καὶ τηλικαύτην ἀκριβῆ ἐξέτασιν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς προτέρας ἱερὰς Συνόδους, καὶ πληροφορίαν πλήρη τῆς ὀρθότητος τῶν ἐννοιῶν, καὶ οὐχὶ **διότι ἦν ἁπλῶς ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα,** ἐδόησαν οἱ Πατέρες «ὁ Πέτρος διὰ τοῦ Λέοντος οὕτως ὡμίλησε», «ὁ Πέτρος οὕτως ὡμίλησε» καὶ εἶτι ἕτερον σεμνόν. . . . Οὕτω οἱ μακάριοι Πατέρες τῆς ἁγίας Συνόδου ἐδίδαξαν ἡμᾶς ἵνα μὴ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκ τοῦ ἁγίου θρόνου, ἀλλὰ τὸν θρόνον αὐτὸν καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου κρίνωμεν πρὸς τὰς θείας Γραφάς, πρὸς τὰς συνοδικὰς ἀποφάσεις καὶ τοὺς ὅρους, καὶ πρὸς τὴν κεκηρυγμένην πίστιν ἤτοι πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς διηνεκοῦς διδασκαλίας. Κατὰ τὴν ἀποστολικὴν δὲ ταύτην ἀρχήν, κατὰ τὸ καθολικὸν τοῦτο ἄξίωμα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔκριναν καὶ κατέκριναν νῦν συνοδικῶς οἱ Πατέρες ἡμῶν καὶ τὸν Διόσκορον Πάπαν τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὕστερον τὸν Ὀνώριον Πάπαν Ρώμης, καὶ πρὸ τούτων τὸν Μακεδόνιον καὶ Νεστόριον πατριάρχας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸν Πέτρον Κναφέα πατριάρχην τῆς Ἀντιοχείας κτλ.». Πρβλ. Ἐγκύκλιον τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας σελ. 30 — 32 καὶ 18. Ἔπειτα ἡ Δ' ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καίτοι αὐτὴ ἐπικρίνασα καὶ ἐπιδοκιμάσασα καὶ ἀποδεχθεῖσα μεθ' ὑπογραφῆς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος ὡς οὖσαν εὐσεβῆ, οὐδόλως ὅμως ἠνάγκασεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδικαίωσε τοὺς ἐπισκόπους τῆς Αἰγύπτου μὴ θελήσαντας ὑπογράψαι ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, χηρευούσης ἤδη διὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Διοσκόρου, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ λ'. κανόνι· ἐξ ὧν οὐχ ἧττον φανερὸν γίνεται ὅτι ἡ οἰκουμενικὴ αὕτη ἁγία Σύνοδος ἑκάστῃ πατριαρχικῇ ἐκκλησίᾳ τὴν νενομισμένην καὶ προσήκουσαν κανονικὴν θέσιν καὶ δικαιοδοσίαν ἀπονέμουσα, οὔτε ἀλάνθαστον, οὔτε κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐγίνωσκε τὸν Πάπαν, ἀλλ' ἁπλοῦν ὡς καὶ προσαγορεύει αὐτὸν **ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον**, καίτοι τοσοῦτον ἐπαινέσασα τὴν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὀρθόδοξον αὐτοῦ ὁμολογίαν. Διότι ἂν ὁ Πάπας ἦν ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, πῶς ἡ ἁγία κῦτη Σύνοδος, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ὑπέγραψε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, πῶς λέγω ἐδικαιολόγει τὸ κῦρος τοῦ Ἀλεξανδρείας;». Βλ. Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. α' σελ. 104. 105. **Σ. Μ.**

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἐν τῇ Συνόδῳ παρακαθήμενοι ἀντιπρόσωποι τοῦ Πάπα καὶ αὐτὸς οὗτος ὕστερον ὁ Λέων διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τοῦ κη' Κανόνος, ἤτοι κατὰ τῆς ἐξισώσεως τοῦ ἐπισκόπου τῆς νέας Ρώμης (τῆς Κωνσταντινουπόλεως) πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς παλαιᾶς Ρώμης· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι εὐνόητον καὶ οὐδεμίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης δὲν ἤθελε βέβαια νὰ ἔχῃ ἀπέναντί του ἀντίζηλον, καθ' ὃν χρόνον ἐτίθεντο τὰ θεμέλια τοῦ πρωτείου του καὶ σύντονοι κατεβάλλοντο προσπάθειαι πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ διάδοσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ δυναστείας. Ἰδοὺ ὁ λόγος τῆς διαμαρτυρήσεως αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀπονομῆς εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως τῶν ἴσων πρεσβείων καὶ τῆς ἀνυψώσεως αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησιαστικὴν περιωπήν, εἰς ἣν ἵστατο καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Ἡ παπικὴ διαμαρτύρησις εἶναι, ὡς ἐλέχθη, εὐνόητος, καὶ οὐδαμῶς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις τῆς θειότητος τοῦ πρωτείου τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Τοὐναντίον τὸ αἰτιολογικὸν μέρος τοῦ Κανόνος τῆς Δ' οἰκουμενικῆς Συνόδου μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἰδέας ἣν εἶχεν ἡ τότε χριστιανικὴ Ἐκκλησία περὶ τοῦ παπικοῦ πρωτείου· μαρτυρεῖ προφανῶς καὶ ἀναμφηρίστως ὅτι ἡ τότε χριστιανικὴ Ἐκκλησία οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχε περὶ Παπισμοῦ ἐντολῇ θείᾳ ἢ θείῳ δικαίῳ ὑπάρχοντος· διότι οἱ Πατέρες τῆς Συνόδου τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἀναφέρουσιν εἰς τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὡς πόλεως βασιλευούσης, ὡς πρωτευούσης τότε τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους. Εἶναι πιθανόν, εἶναι ποτε δυνατὸν νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Συνόδου θὰ προέβαινον εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κη' Κανόνος καὶ τοῦτον θὰ ἠτιολόγουν ὡς ἠτιολόγησαν, ἐὰν ἡ πίστις εἰς τὴν θείαν σύστασιν τοῦ Παπισμοῦ ἐν τῷ Πέτρῳ ἦτο πρᾶγμα γνωστὸν καὶ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενον; Ἀφοῦ δὲ οἱ ἐπίσκοποι οὐδὲν περὶ τοιούτου πρωτείου ἐγίνωσκον, πολὺ ὀλιγώτερα βέβαια ἐγίνωσκε περὶ αὐτοῦ ὁ λαός. Τοιοῦτον πρωτεῖον ἦτο ἄγνωστον εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν[1]. Μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ

1. Τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἐξ ὅσων λέγει ὁ ς' Κανὼν τῆς Α' οἰκουμενικῆς Συνόδου· «**Τὰ ἀρχαῖα ἔθη** κρατείτω τὰ ἐν Αἰ-

τῆς Ρώμης ἀναφαίνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοιαύτη τις τάσις καὶ ἀξίωσις, καὶ προσπάθειαι καταβάλλονται πρὸς ὑποστήριξιν καὶ πραγματοποίησιν αὐτῆς· μόνον οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης παρουσιάζονται ἔστιν ὅτε διεκδικοῦντες εἰς ἑαυτοὺς ἀπολυταρχικὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐξουσίαν[2]. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὴν βαρύτητα τῆς μεγάλης καὶ ἐπισήμου μαρτυρίας τῆς Δ΄ οἰκουμενικῆς Συνόδου ἠθέλησαν νὰ κλονίσωσιν οἱ φίλοι τῶν Παπῶν, ἀντιτάξαντες κατ' αὐτῆς ὅτι μέγα μέρος τῶν ἐπισκόπων τῆς Συνόδου δὲν συνεφώνησαν. Ματαία ἔνστασις. Ἡ ἀπόφασις ἐγένετο καὶ ὁ Κανὼν ἐξεδόθη, ἐξ οὗ γίνεται φανερὸν ὅτι τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα ἐκκλησιαστικῶς δὲν ἦτο ἀνεγνωρισμένον, καὶ ὅτι τὸ ἀληθὲς καὶ πραγματικὸν πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης ἐπήγαζεν ἐκ τοῦ πολιτικοῦ μεγαλείου τῆς πόλεως ταύτης ὡς πρωτευούσης τότε τοῦ κόσμου. Ἐὰν δὲ ἡ ἐπιστολή, δι' ἧς συνώδευσε τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς ἡ Σύνοδος ἀποστέλλουσα αὐτὰς εἰς τὸν Λέοντα, ἦτο γεγραμμένη μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως, τοῦτο κατ' οὐδὲν μετέβαλλε τὸ πρᾶγμα, ἐπεβεβαίου δὲ μόνον ὅτι ὁ διὰ τὰς φιλοδόξους ἀξιώσεις τῆς Ρώμης λίαν δυσάρεστος Κανὼν πράγματι ἐξεδόθη καὶ διεβιβάσθη εἰς τὴν Ρώμην. Καὶ διεμαρτυρήθη μὲν ὁ Πάπας καὶ ἠρνήθη τὴν παραδοχὴν τοῦ Κανόνος, ὅπερ λίαν εὐνόητον, ὡς ἤδη καὶ ἀνωτέρω ἔφημεν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ὠφέλησε, καὶ ἡ διαμαρτύρησίς του οὐδὲν κατώρθωσεν. Ὁ θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνυψώθη καὶ ἐμεγαλύνθη, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέβη ἐκκλησιαστικῶς ἐφάμιλλος τοῦ θρόνου τῆς Ρώμης. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ἀριδήλως ὅτι αἱ αὐταὶ ἐξωτερικαὶ καὶ πολιτικαὶ περιστάσεις καὶ τὰ αὐτὰ αἴτια, ἅτινα συνετέλεσαν ὕστερον ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτῆς θρόνου, συνετέλεσαν ἄλλοτε πρὸς τοῦτο καὶ ἐν Ρώμῃ. Ταῦτα δὲ ἦσαν τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ σημασία τῆς πόλεως καὶ ἡ δύναμις τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν αὐτῆς ὡς πρωτευούσης καὶ ἕδρας τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὰ πράγματα καὶ ἡ θέσις τῶν πατριαρχῶν τῆς Ρώμης ἀνεπτύσσοντο καὶ διωργανοῦντο κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μάλιστα χρόνους ἐλευθερώτερον καὶ ἐν μείζονι ἀνεξαρτησίᾳ· διότι οὗτοι δὲν εἶχον ἀμέσως πλησίον αὐτῶν τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου καὶ τὴν αὐλὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡγεμόνας ἄλλους μακρὰν αὐτῶν εὑρισκομένους νὰ συνεταιρίζωνται ἤρχισαν, πρὸς οὓς ἐπιδαψιλεύοντες τὰς χάριτας τοῦ «**ὑπερφυσικοῦ**» αὐτῶν θησαυροῦ, ἐλάμβανον πρὸς ἀμοιβὴν φυσικὰς καὶ ὑλικὰς χάριτας καὶ δωρεάς, καὶ τὴν κοσμικὴν παπικὴν αὐτῶν βασιλείαν οὕτω προπαρεσκεύαζον. Ἐπὶ πάντων τούτων οὐδεὶς βέβαια λόγος δύναται νὰ γείνῃ περὶ θείας συστάσεως, περὶ θείου δικαίου, περὶ ἀνωτέρας θείας πληρεξουσιότητος καὶ τῶν τοιούτων. Αἱ δωρεαὶ αὗται ἦσαν ὅλως ὑλικαὶ καὶ κοσμικαί. Παρατηρητέον πρὸς τούτοις ὅτι οὐ μόνον διὰ τὴν Ρώμην, ἀλλὰ καὶ διὰ πάσας τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας πρὸς τὸ πολιτικὸν μεγαλεῖον ἀντεμετρεῖτο συνήθως τὸ ἐκκλησιαστικόν, ἡ ὑπέροχος θέσις τῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων δὲν ἐπήγαζε τόσον ἐκ τῆς ἀποστολικότητος τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν, ὅσον ἐκ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας τῆς πόλεως ἐν ᾗ τὴν ἕδραν αὐτῶν εἶχον οἱ ἐπίσκοποι. Οὕτω βλέπομεν ἐπισκοπικοὺς θρόνους κατέχοντας

γύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει ὥστε τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπίσκοπον πάντων τούτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν· ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο **σύνηθές** ἐστιν» (ἔχειν δηλονότι ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν πέριξ ἐπισκοπικῶν Ἐκκλησιῶν). Ἐὰν ἡ ἁγία αὕτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐδόξαζεν, ἄπαγε! ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Παλαιᾶς Ρώμης, ὡς διάδοχος ὄθεν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὑπάρχει ἡ ὁρατὴ κεφαλὴ καὶ ἁπάσης τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἄρχων καὶ ὅτι οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι ἦσαν ὑποταγεῖς εἰς αὐτὸν πῶς ἠδύνατο συμπαρεξετάζειν ἀδιαφόρως τὰ προνόμια τοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς τὰ τοῦ Ρώμης ἐπισκόπου, ἐὰν τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ ἀποκαλεῖν αὐτὰ **συνηθείας; Ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστι».** Παρβλ. Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. α΄, σελ 104. καὶ Νικόδ. ἁγιορείτην εἰς τὴν ἑρμ. τοῦ Κανόνος ἐν τῷ Πηδαλίῳ. Τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης περιοριζομένην ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἀνακηρύττει ὕστερον μεγαλοφώνως καὶ εὐκρινῶς καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ἐν οἷς λέγει «Ἐβουλόμην **αὐτῶν** (τῶν ἐπισκόπων τῆς Δύσεως) ἐπιστεῖλαι **τῷ κορυφαίῳ**». Οὕτω λαλῶν ὁ οἰκουμενικὸς διδάσκαλος δῆλος γίνεται ὅτι τὸν Πάπαν ἐγίνωσκε καὶ ἐθεώρει καὶ αὐτὸς ὡς ἡ πρώτη ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος κορυφαῖον ἐπίσκοπον οὐχὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τῶν κατὰ μέρος Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως. Παρβλ. Ἐγκύκλ. τῆς Ἐκκλ. σελ. 12 καὶ 18. Σ Μ.

2. ἥτις ὅμως ἀποκρούεται πανηγυρικῶς καὶ διαρρήδην ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἁγίων Ἐκκλησιῶν. ὡς τοῦτο πασιφανέστατον γίνεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς βορείου ἀνθυπατικῆς Ἀφρικῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ἐπὶ Κυπριανοῦ καὶ τῶν διαδόχων του, καὶ πρότερον ἤδη ἐν τῷ ζητήματι περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Σ. Μ.

ἀνωτάτην τάξιν, ἂν καὶ αἱ Ἐκκλησίαι αὐτῶν δὲν εἶχον ἐπίσημον ἀποστολικὴν σύστασιν, ὡς ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ Ἐκκλησία τῆς Καρθαγένης, περὶ ἧς μάλιστα οὐδεὶς ἀναφέρεται ἀπόστολος ὡς ἱδρυτὴς καὶ διδάσκαλος αὐτῆς. Ἕτεραι δὲ πάλιν ἐπίσημοι ἀποστολικαὶ Ἐκκλησίαι, ὡς ἡ τῆς Ἐφέσου, τῆς Κορίνθου, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλαι δὲν ἀνῆλθον ἐκκλησιαστικῶς εἰς ὑψηλὴν περιωπήν, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου παρήκμαζον, ὅσον ἀφ' ἑτέρου αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων ἐπὶ μᾶλλον καθεκάστην προεβιβάζοντο καὶ ἐμεγαλύνοντο ὅπερ τρανωτάτη ἀπόδειξίς ἐστιν ὅτι οὐχὶ ἡ ἀποστολικότης, ἀλλὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ πολιτικὴ σημασία τῶν πόλεων ἀπετέλει τὸ μέτρον ἐν τοῖς τοιούτοις. Οὐδόλως ἄρα θαυμαστὸν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀρχαίας πρωτευούσης τοῦ κόσμου τὴν ἀνωτάτην κατέλαβε θέσιν. Ἀνάγκην ἀποστόλου Πέτρου δὲν εἶχε πρὸς τοῦτο, ἀλλ' οὔτε τοῦ πρωτείου τοῦ ἀπονεμηθέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οὕτω λοιπὸν ἔχουσι τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενον πρωτεῖον τοῦ Πάπα. Πρωτεῖον Πέτρου οὐδαμοῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης φαίνεται οὔτε ὡς ἀπονεμηθὲν, οὔτε ὡς ἀναγνωρισθέν. Ἡ «ἀποστολικὴ ἡγεμονία» τοῦ Πέτρου εἶναι ἐπινόημα τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης καὶ τῶν δεσποτικῶν αὐτῶν ἀξιώσεων. Κατὰ πρῶτον παρῆλθεν εἰς μέσον ἡ ἀξίωσις τῆς παπικῆς δεσποτείας· ἔπειτα ἤρξαντο ζητοῦντες τὰς βάσεις ἐφ' ὧν ἡ δεσποτεία αὕτη θὰ ἐστηρίζετο. Ἐπωφελήθησαν δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἰδίως τὴν παράδοσιν περὶ διαμονῆς δῆθεν καὶ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ. Τούτου δὲ τεθέντος, ἐπεδόθησαν ἔπειτα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀναλυθέντων καὶ ἐξετασθέντων γραφικῶν χωρίων, καὶ εἰργάσθησαν μεθ' ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων ὅπως ἀναδείξωσι τὸν Πέτρον «ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων», ἵνα διάδοχοι τοῦ ἡγεμόνος τούτου παρέλθωσιν εἰς μέσον, ὡς εἰκὸς, αὐτοί. Ὅτε δὲ ὕστερον κραταιωθέντος τοῦ Παπισμοῦ, οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατ' αὐτοῦ ἑρμηνεύων κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔννοιαν τὰς γνωστὰς ἐκείνας γραφικὰς ῥήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐφέροντο πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ, κάθιερώθησαν πλέον αὗται ἐν τῇ Δύσει διὰ τῆς συνηθείας εἰς ἀναμφισβητήτους ἀποδείξεις τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα, καὶ ὡς τοιαῦται φιγουράρουν μέχρι τῆς σήμερον εἰς πάσας τὰς κατηχήσεις καὶ τὰς συγγραφὰς τῶν διδασκάλων τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλ' εἴθε νὰ ἀνανήψῃ ἐπὶ τέλους ὁ καθολικὸς λαὸς ἐκ τοῦ ληθάργου καὶ τῆς τυφλώσεως, ἣν ἔχει περὶ τὴν πίστιν, καὶ ἀνδριζόμενος νὰ ἐξετάσῃ ὁ ἴδιος πῶς ἀληθῶς ἔχουσι τὰ πράγματα. Σκοπὸς τῆς παρούσης ἡμῶν διατριβῆς εἶναι νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν νύξιν πρὸς τοῦτο. Δὲν εἶναι δὲ δύσκολον νὰ ἐνασχοληθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων. Ἀρκεῖ λαμβάνων εἰς χεῖρας τὴν Καινὴν Διαθήκην νὰ ῥίψῃ ἐν αὐτῇ ἓν βλέμμα προσεκτικὸν πρὸς ἐκτίμησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γραφικῶν ῥήσεων. Εἴθε δὲ τότε νὰ διαγνώσῃ ἐὰν πράγματι ὀφείλῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Πάπαν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν κλονιζομένους ἱεράρχας τῆς Γερμανίας πρὸς διατήρησιν τῶν μυθωδῶν καὶ ἀντιχριστιανικῶν αὐτοῦ ἀξιώσεων, καὶ ἐὰν τὴν ὁμόνοιαν, τὴν εἰρήνην καὶ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ τε καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ εἶναι καλὸν νὰ θυσιάζῃ τὸ γερμανικὸν ἔθνος εἰς τὰς ἀλαζονικὰς καὶ αὐθάδεις ἀξιώσεις τῶν Παπῶν.

(ἕπεται συνέχεια)

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 10 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948 Π. III 726895